

Dosarul nr. 3ra-737/23
2-21123372-01-3ra-11072023

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (E. Balan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Consiliul și Primăria comunei Făleștii Noi, reprezentați de avocatul Angela Procopciuc și de Cooperativa Agricolă de Producere „Consătenii”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cooperativa Agricolă de Producere „Consătenii” împotriva Consiliului și Primăria comunei Făleștii Noi cu privire la anularea deciziei, obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care au fost respinse cererile de apel declarate de Consiliul și Primăria comunei Făleștii Noi, reprezentați de avocatul Angela Procopciuc și de Cooperativa Agricolă de Producere „Consătenii” și a fost menținută hotărârea instanței de fond,

c o n s t a t ă :

La 18 august 2021, CAP „Consătenii” a depus acțiune în ordinea contenciosului administrativ împotriva Consiliului comunal Făleștii Noi și Primarul comunei Făleștii Noi, cu privire la anularea parțială a deciziei nr.4/11 din 23.09.2020, obligarea emiterii actelor administrative, obligarea semnării contractului de vânzare-cumpărare și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, deține dreptul de proprietate asupra construcțiilor cu numerele cadastrale XXXX. Construcțiile menționate sunt amplasate pe terenurile din domeniul privat al comunei Făleștii Noi. La data de 31 iulie 2020 în adresa primarului comunei Făleștii Noi, r-nul Fălești, s-a depus cerere de modelul indicat în anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente, prin care CAP „Consătenii”, cu sediul în comuna Făleștii Noi, r-nul Fălești, a solicitat cumpărarea terenului aferent construcțiilor, cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 3,006 ha, situat în comuna Făleștii Noi, r-nul Fălești.

A indicat reclamantul că, tot la 31 iulie 2020 în adresa primarului comunei Făleștii Noi, r-nul Fălești, s-a depus cerere de modelul indicat în anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente, prin care CAP „Consătenii”, cu sediul în comuna Făleștii Noi, r-nul Fălești, a solicitat cumpărarea terenului aferent construcției cu nr. cadastral XXXX, cu suprafața de 0,0721 ha, situat în comuna Făleștii Noi, r-nul Fălești.

Reclamantul a relatat că, prin decizia nr.4/11 din 23 septembrie 2020 emisă de Consiliul comunal Făleștii Noi, r-nu Fălești s-a decis: Se ia act de informația cererilor depuse de CAP „Consătenii”. Se refuză vinderea către CAP „Consătenii” a terenului proprietate publică din domeniul privat al comunei Făleștii Noi, aferent bunului imobil proprietate privată cu suprafața de 11.4% din 0,9907 ha, număr cadastral XXXX ceea ce constituie 0,1138 ha, situat în raionul Fălești, comuna Făleștii Noi. Se refuză vinderea către CAP „Consătenii” a terenului proprietate publică din domeniul privat al comunei Făleștii Noi, aferent bunului imobil proprietate privată cu suprafața de 8,5% din 3,006 ha, nr. cadastral XXXX ceea ce constituie 0,2557 ha, situat în raionul Fălești, comuna Făleștii Noi. Se refuză vinderea către CAP „Consătenii” a terenului proprietate publică din domeniul privat al comunei Făleștii Noi, aferent bunului imobil proprietate privată cu suprafața de 13,31% din 0,0721 ha, nr. cadastral XXXX ceea ce constituie 0,0721 ha, situat în raionul Fălești, comuna Făleștii Noi.

A susținut reclamantul că, decizia nr.4/11 din 23 septembrie 2020 emisă de Consiliul comunal Făleștii Noi, r-nu Fălești, nu conține o motivare a temeiurilor de respingere a cererilor privind vânzarea terenurilor aferente sus menționate, fiind astfel contrară prevederilor art. 31, art.118 din Codul administrativ.

A solicitat reclamantul:

- anularea deciziei nr. 4/11 din 23 septembrie 2020 emisă de Consiliul comunal Făleștii Noi, r-nul Fălești - în partea în care s-a refuzat vinderea către CAP „Consătenii” a terenului aferent construcțiilor, cu număr cadastral XXXX, cu suprafața de 3,006 ha, situat în comuna Făleștii Noi, r-nul Fălești și a terenului aferent construcției cu număr cadastral XXXX, cu suprafața de 0,0721 ha, situat în comuna Făleștii Noi, r-nul Fălești;

- obligarea Consiliului comunal Făleștii Noi, r-nul Fălești la emiterea deciziei privind vânzarea către CAP „Consătenii” a terenului cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 3,006 ha, situat în comuna Făleștii Noi, r-nul Fălești, teren aferent construcțiilor cu numărul XXXX;

- obligarea Consiliului comunal Făleștii Noi, r-nul Fălești la emiterea deciziei privind vânzarea CAP „Consătenii” a terenului cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 0,0721 ha, situat în comuna Făleștii Noi, r-nul Fălești, teren aferent construcției cu numărul cadastral XXXX;

- obligarea Primarului comunei Făleștii Noi, r-1 Fălești la semnarea contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 3,006 ha și a terenului cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 0,0721 ha, situate în comuna Făleștii Noi, r-nul Fălești, în forma expusă la anexa nr.3 a hotărârii Guvernului RM nr. 1428 din 16.12.2008 privind aprobarea Regulamentului cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente.

Prin hotărârea din 21 octombrie 2021 a judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată.

S-a anulat pct.1.b și pct.1.c din decizia Consiliului comunal Făleștii Noi nr. 4/11 din 23.09.2020 ”cu privire la vânzarea terenului proprietate publică aferent bunului imobil privat CAP „Consătenii”.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 16 noiembrie 2021 Primarul și Consiliul com. Făleștii Noi, au depus cerere de apel, solicitând casarea parțială a hotărârii din 21 octombrie 2021 a judecătorei Bălți, sediul Central, în partea admiterii acțiunii, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

La 18 noiembrie 2021, CAP „Consătenii” a contestat cu apel hotărârea din 21 octombrie 2021 a judecătorei Bălți, sediul Central, în partea respingerii acțiunii și a solicitat pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 13 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, au fost respinse cererile de apel declarate de Consiliul și Primăria comunei Făleștii Noi, reprezentați de avocatul Angela Procopciuc și de CAP „Consătenii” și a fost menținută hotărârea instanței de fond.

În susținerea concluziei sale, instanța de apel a reținut că, autoritatea publică este obligată să cerceteze din oficiu aspectele de fapt ale cazului, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, inclusiv cu solicitarea diferitor studii, cu antrenarea specialiștilor/experti și să stabilească direct starea de lucruri, astfel încât să-și creeze propria impresie despre caz, și ca procedura administrativă să fie finalizată cu o soluție asupra fondului de caz, prin emiterea actului administrativ.

A relatat că, primarul și consiliul local, inițiind procedura administrativă la cererea CAP „Consătenii” de procurare a terenurilor cu nr. cadastrale XXXX, a neglijat cerințele cadrului normativ pertinent expus supra și nu a cercetat cererea CAP „Consătenii” în deplină măsură, oferind în schimb, acestuia un termen de 15 zile pentru prezentarea schemei terenului, care în corespundere cu prevederile legale putea să fie elaborată și de serviciile specializate din cadrul administrației publice locale. Or, termenul de 15 zile s-a dovedit a fi unul insuficient pentru dobândirea schemei terenului aferent, odată ce studiul/schema de delimitare a terenului elaborat de URBANPROIECT a fost perfectat în anul 2021, adică după emiterea deciziei nr. 4/11 din 23.09.2020.

A indicat că, lipsa întregului pachet de acte anexat la cerere de CAP „Consătenii” nu constituie temei de respingere a cererii acestuia pe fondul solicitării sale. Or, legiuitorul în acest sens a oferit prerogative autorității de a cerceta din oficiu situația cazului (așa cum a făcut-o ulterior emiterii deciziei nr. 4/11), la fel și prerogative de a oferi petiționarului, în cazul de față – CAP „Consătenii” a unui termen rezonabil, suficient, pentru prezentarea actelor suplimentare, astfel încât cererea CAP „Consătenii” să fie cercetată pe fondul pretențiilor sale, cu atât mai mult că actul solicitat suplimentar ținea inclusiv de prerogativa autorității publice locale, nemaifiind obligatorie prezentarea acestui act din afara acestei autorități.

A invocat că instanța de fond, pentru viciul de procedură stabilit, corect a anulat decizia nr. 4/11 din 23.09.2020, în latura solicitată a pct-lui 1.b) și 1.c), iar situația cazului legată de procurarea terenului solicitat de CAP „Consătenii” rămânând a fi neclarificată pe fond de către autoritatea publică, deși după cum s-a constatat, după emiterea deciziei, s-au întreprins măsuri de clarificare a situației date, urmând a fi

identificată de către autoritatea publică locală a unei soluții de fond în baza studiului/schemă de delimitare a terenului elaborat de Institutul „Urbanproiect”.

De asemenea a mai reținut instanța de apel că corect au fost respinse solicitările CAP „Consătenii” în ce privește obligarea consiliului local la emiterea actului administrativ de vânzare către CAP „Consătenii” a terenului cu numărul cadastral XXXX cu suprafața de 3,006 ha și a terenului cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 0,0721 ha, cu obligarea primarului localității la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a respectivelor terenuri în suprafața pretinsă. Or, art. 225 alin. (1) din Codul administrativ prescrie că, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

A menționat că, după cum se deduce din schema delimitării terenului cu nr. cadastral XXXX, elaborat de Institutul de proiectări „Urbanproiect”, asupra cererii CAP „Consătenii”, consiliul local urmează să intervină prin mai multe decizii, și anume: de aprobare a suprafeței terenului aferent celor cinci bunuri imobile care aparțin CAP „Consătenii” cu suprafața în mărime de 0,9299 ha; să aprobe prin decizie suprafața celorlalte șase loturi pentru construcția caselor individuale, conform legislației, cu suprafața fiecărui teren de 0,12 ha; pentru amplasarea cimitirului, să se aprobe o suprafață de 0,2623 ha.

Curtea de Apel Bălți a relatat că, anume autoritatea publică locală, în finalitatea cercetării situației de caz și examinării cererii CAP „Consătenii” pe fondul solicitării sale, trebuie să se expună asupra oportunității cererii de înstrăinare a suprafeței solicitate din terenurile cu nr. cadastrale XXXX, instanța de judecată fiind în imposibilitate să se expună asupra cazului în situația menționată.

Cu referire la argumentul invocat de către apelant în ce privește tardivitatea acțiunii formulate în instanță, de către CAP „Consătenii” și nerespectarea procedurii prealabile pe caz, instanța de apel a reținut că. Conform prevederilor art. 208 alin.(1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. Articolul 209 alin.1-2 Cod administrativ prevede: acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă. Potrivit prevederilor 163 Cod administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă: a) actul administrativ individual este emis de un consiliu local. Reieșind din prevederile art.65 alin.1 și 3 Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acțiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepția cazului când acest lucru nu a fost posibil până la expirarea termenului de un an ca urmare a forței majore.

La acest capitol Curtea de Apel Bălți a reținut că, procedura asupra cererii CAP „Consătenii” prevede adresarea pentru procurarea terenului cu cerere către primar, pe când decizia de dispunere asupra înstrăinării terenului domeniul privat al APL, aparține exclusiv consiliului local. Decizia contestată de CAP „Consătenii” cu nr. 4/11 a fost emisă la 23.09.2020 și odată ce această este emisă de un consiliu local, aceasta urmează a fi contestată direct în instanța de judecată, reclamantul fiind absolvit de obligația respectării procedurii extrajudiciare de soluționare a cauzei în ce privește decizia emisă de Consiliul com. Făleștii Noi.

Termenul de adresare în instanță, care este de 30 de zile de la comunicarea deciziei, or, decizia nr. 4/11 din 23.09.2020, a fost notificată Primarului com. Făleștii Noi la data de 10.11.2020, la rândul său, CAP „Consătenii” a formulat cerere prealabilă Consiliului și Primăriei com. Făleștii Noi la 09.12.2020. Astfel, Primăria înregistrând cererea prealabilă și-a asumat obligația examinării acesteia și la data de 16.06.2021 a expediat în adresa CAP „Consătenii” răspuns la cererea prealabilă. La rândul său, acțiune în instanță, CAP „Consătenii” a formulat la data de 18.08.2021.

La 28 octombrie 2022 și la 09 iunie 2023 Consiliul și Primăria comunei Făleștii Noi, reprezentați de avocatul Angela Procopciuc, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei contestate și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că prin soluția de anulare a p. pct. 1.b și pct. 1.c al deciziei contestate prin care s-a refuzat în vinderea terenurilor aferente se constată incorectitudinea autorității de a vinde terenul solicitat în lipsa pachetului de documente necesare, iar menținerea în vigoare a pct.1 a al deciziei, rezultă că autoritatea publică corect a refuzat în vânzarea terenului aferent din aceleași motive de lipsă a pachetului de acte necesare ce urmau a fi anexate la cererea reclamantului în corespundere cu prevederile legale.

Consideră că hotărârea este contradictorie și neînțeleasă. În cazul în care instanța constată că esența solicitării reclamantului nu a fost examinată din lipsa pachetului integral de acte, rezultă că la depunerea pachetului de acte solicitantul ar putea în mod repetat să se adreseze autorității publice corespunzătoare.

S-a mai invocat că până la adresarea în instanța de judecată, reclamantul a contestat actul administrativ cu cerere prealabilă din 09.12.2020 către Consiliul comunal Făleștii Noi, care a fost respinsă, însă, care nu a constituit obiect de cercetare a prezentei acțiuni civile.

Totodată a mai reținut că potrivit art. 141 din Codul administrativ, un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare. Motivele de nulitate sunt prezente în această normă și nici una din ele nu a fost constatată, pentru a emite soluție de nulitate fie și parțial a actului juridic. Deci, se pretinde că chiar și dacă autoritatea publică nu a acordat termen ca petiționarul să prezinte actele corespunzătoare pentru soluționarea de vânzare- cumpărare a terenului aferent, acestea nici nu pot să existe, ori, chestiunea cu delimitarea terenurilor, ce urma a fi executată prin decizia consiliului local nu a fost executată. Reclamantul cunoștea că o delimitare nu există, pentru că o schema a delimitării terenurilor, inclusiv și pe cele care sunt situate construcțiile cu drept de proprietate a reclamantului, începuse a fi executată doar în luna decembrie 2021.

A mai indicat că, după cum s-a constatat de către instanțele judecătorești omisiunea CAP „Consătenii” de a anexa la cerere și la pachetul de acte aferent cererii de cumpărare a terenurilor, a schemei terenului aferent, a condiționat respingerea cererii de procurare a terenurilor cu nr. cadastrale XXXX.

De asemenea, autoritatea publică a remarcat insuficiența respectivului document dat fiind faptul că pe terenul solicitat spre procurare de către CAP „Consătenii” cu nr. XXXX, se regăsesc mai multe construcții care nu toate îi aparțin cu drept de proprietate, iar altele sânt ilegal construite, neautorizate, ceea ce face ca să fie imposibil de înstrăinat întregul teren.

La 11 noiembrie 2022 și la 07 iunie 2023 CAP „Consătenii”, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea parțială a deciziei contestate și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat că, decizia instanței de apel, este pasibilă casării din motivul interpretării eronate a normelor de drept material și procedural, precum și examinării superficiale a circumstanțelor importante ale pricinii, erori comise care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Consideră că, instanța de apel nu a ținut cont de următoarele prevederi legale pertinente cauzei și anume de art. 10 din Codul funciar, care prevede că, de competența consiliilor sătești (comunale) și orășenești ține atribuirea terenurilor și înstrăinarea lor fără schimbarea destinației acestora, în modul stabilit de lege.

Conform, pct. 6 din Regulamentul cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente, vânzarea sau locațiunea/arendă terenurilor aferente din domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale/UTA Găgăuzia se efectuează de către autoritățile administrației publice locale, la decizia consiliilor locale. În decizie se va indica numărul cadastral, suprafața și adresa terenului. Pct. 7 din Regulamentul cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente, cumpărător sau locatar/arendaș al terenului aferent (în continuare - Cumpărător) poate fi proprietarul bunului privatizat sau privat, amplasat pe acest teren. În cazul în care proprietar al obiectului privatizat sau privat este o întreprindere, în calitate de Cumpărător sau locatar/arendaș al terenului aferent poate acționa numai această întreprindere. Acționarii (participanții) întreprinderii nu pot acționa în calitate de Cumpărător sau locatar/arendaș în nume propriu.

Totodată, pct. 15 din Regulamentul cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente, reglementează că, la prezentarea cererii și a documentelor indicate mai sus, primarul este obligat să le înregistreze și, în termen de 30 de zile din data depunerii cererii, să efectueze acțiuni de pregătire a materialelor pentru decizia consiliului local și după adoptarea deciziei de către Consiliul local, să semneze contractul de vânzare-cumpărare a terenului aferent și trei exemplare să le elibereze Cumpărătorului.

A relata recurentul că, instanța de apel nu a ținut cont de normele de drept indicate supra și nici nu le-a coroborat cu extrasul din procesul-verbal nr. 4 din 23.09.2020, din care denotă că Consiliul comunal Fălești Noi, r-nul Fălești, a motivat refuzul de a vinde către CAP „Consătenii” terenul proprietate publică din domeniul privat al comunei Fălești Noi, aferent bunului imobil proprietate privată, fiindcă ar „afecta bugetul primăriei”, fiind mai convenabil să fie date în arendă.

Consideră că instanța de judecată trebuie să aprecieze motivarea actului administrativ potrivit părții descriptive a acestuia și potrivit actelor dosarului administrativ, or, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursurile depuse de Consiliul și Primăria comunei Făleștii Noi, reprezentați de avocatul Angela Procopciuc și de CAP „Consătenii” au fost depuse până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțată de către Curtea de Apel Bălți la data de 13 octombrie 2022.

La data de 28 octombrie 2022, Consiliul și Primăria comunei Făleștii Noi, reprezentați de avocatul Angela Procopciuc, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, iar la data de 11 noiembrie 2023 CAP „Consătenii”, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, ambii recurenți au depus recursurile nemotivate în termenul stabilit de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (f.d. 243, 244-245, vol. 1).

Alineatul (2) al art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), prevedea că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost notificată recurenților la data de 10 mai 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d. 246, vol.1).

La data de 07 iunie 2023, CAP „Consătenii”, a depus recursul motivat, iar la data de 09 iunie 2023 Consiliul și Primăria comunei Făleștii Noi, reprezentați de avocatul

Angela Procopciuc au depus recurs motivat împotriva deciziei din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți (f.d. 1-6, 7-24, vol.2).

Astfel, recursurile depuse de Consiliul și Primăria comunei Făleștii Noi, reprezentați de avocatul Angela Procopciuc și de CAP „Consătenii”, împotriva deciziei din 13 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, sunt în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursurile depuse de Consiliul și Primăria comunei Făleștii Noi, reprezentați de avocatul Angela Procopciuc și de CAP „Consătenii”, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le consideră inadmisibile, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Conform art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a) - f).

Din analiza prevederilor citate, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, depus până la data de 01 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art. 246 alin. (2) din Codul administrativ ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile depuse de Consiliul și Primăria comunei Făleștii Noi, reprezentați de avocatul Angela Procopciuc și de CAP „Consătenii”, conțin obiecții de fapt și de drept similare celor

expuse în cadrul examinării cauzei și cererea de apel, care au fost analizate de către prima instanță și Curtea de Apel Bălți, fiind apreciate corespunzător.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Bălți și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Bălți, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenții argumentate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursurilor trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibile recursurile depuse de Consiliul și Primăria comunei Făleștii Noi, reprezentați de avocatul Angela Procopciuc și de CAP „Consătenii”.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile depuse de Consiliul și Primăria comunei Făleștii Noi, reprezentați de avocatul Angela Procopciuc și de Cooperativa Agricolă de Producere „Consătenii”, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc